

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Evy Stupkové a soudců JUDr. Leoše Nováka a Mgr. Michala Kadlečka ve věci

nezletilých: **Matěj LXXXXX**, narozený XXXXX,
bytem XXXXX
zastoupený opatrovníkem statutárním městem Brnem

Vojtěch LXXXXX, narozený XXXXX
bytem XXXXX
zastoupený opatrovníkem statutárním městem Brnem

dětí rodičů: **Lucie LXXXXX**, narozená XXXXX
bytem XXXXX
zastoupená advokátem Mgr. Danielem Hrbáčem
sídlem Jaselská 197/14, 602 00 Brno

Jiří LXXXXX, narozený XXXXX
bytem XXXXX
zastoupený advokátem JUDr. Robertem Kameníkem
sídlem Česká 15, 602 00 Brno

o výkon rodičovské odpovědnosti

o odvolání matky proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 20. 8. 2018 č. j. 84 Nc 29/2017-75, ve spojení s usnesením Městského soudu v Brně ze dne 13. 9. 2018 č. j. 84 Nc 29/2017-79

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výrocích I až III a IX **mění** jen tak, že o hlavních letních prázdninách se nezletilí svěřují od 1. 7. do 16. 7. a od 1. 8. do 15. 8. do péče otce a od 17. 7. do 31. 7. a od 16. 8. do 31. 8. do péče matky s tím, že pokud den 1. 7. připadne na sudý týden v roce, dojde k předání dětí dne 30. 6. v 18.00 hodin v místě bydliště matky a ve dnech 16. 7., 31. 7., 15. 8. a 31. 8. v 18.00 hodin v místě bydliště toho z rodičů, jehož péče o nezletilé končí, a dále o vánočních prázdninách v každém lichém kalendářním roce se nezletilí svěřují do péče otce od 10.00 hodin dne 22. 12. do 18.00 hodin dne 25. 12. a od 10.00 hodin dne 29. 12. do 18.00 hod. dne 1. 1. následujícího kalendářního roku, do péče matky od 18.00 hodin dne 25. 12. do 10.00 hodin dne 29. 12., jinak se **potvrzuje**.
- II. Rozsudek soudu I. stupně se ve výrocích IV až VIII **mění** tak, že otec je povinen přispívat na výživu nezletilého Matěje od 1. 4. 2017 částkou 4.600 Kč měsíčně a od 1. 9. 2018 částkou 3.500 Kč měsíčně a na výživu nezletilého Vojtěcha od 1. 4. 2017 částkou 4.500 Kč měsíčně a od 1. 9. 2018 částkou 3.400 Kč měsíčně, splatných vždy do každého 5. dne v měsíci předem k rukám matky.
- Dlužné výživné za dobu od 1. 4. 2017 do 28. 2. 2019 pro nezletilého Matěje ve výši 2.100 Kč a pro nezletilého Vojtěcha ve výši 1.500 Kč je otec povinen zaplatit k rukám matky do tří dnů od doručení tohoto rozsudku.
- Matka je povinna přispívat na výživu nezletilého Matěje od 1. 4. 2017 částkou 1.000 Kč měsíčně, od 1. 9. 2017 částkou 1.400 Kč měsíčně a od 1. 9. 2018 částkou 2.100 Kč měsíčně a na výživu nezletilého Vojtěcha od 1. 4. 2017 částkou 900 Kč měsíčně, od 1. 9. 2017 částkou 1.300 Kč měsíčně a od 1. 9. 2018 částkou 2.000 Kč měsíčně, splatných vždy do každého 5. dne v měsíci předem k rukám otce.
- Dlužné výživné za dobu od 1. 4. 2017 do 28. 2. 2019 pro nezletilého Matěje ve výši 2.400 Kč a pro nezletilého Vojtěcha ve výši 1.800 Kč je matka povinna zaplatit k rukám otce do tří dnů od doručení tohoto rozsudku.
- III. Rozsudek soudu I. stupně se ve výrocích X až XIII **mění** tak, že otec je povinen s účinností od právní moci výroku o rozvodu manželství rodičů přispívat na výživu nezletilého Matěje částkou 3.500 Kč měsíčně a na výživu nezletilého Vojtěcha částkou 3.400 Kč měsíčně, splatných vždy do každého 5. dne v měsíci předem k rukám matky.
- Matka je povinna s účinností od právní moci výroku o rozvodu manželství rodičů přispívat na výživu nezletilého Matěje částkou 2.100 Kč měsíčně a na výživu nezletilého Vojtěcha částkou 2.000 Kč měsíčně, splatných vždy do každého 5. dne v měsíci předem k rukám otce.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem soud I. stupně ve výroku I svěřil nezletilého Matěje a nezletilého Vojtěcha do střídavé péče rodičů tak, že v každém sudém kalendářním týdnu v roce budou svěřeni do péče matky a v každém lichém kalendářním týdnu v roce do péče otce s tím, že k předání a převzetí nezletilých dojde vždy v neděli v 18.00 hodin v místě bydliště toho z rodičů, jehož péče o nezletilé končí, a dále byla speciálně upravena péče v době hlavních letních prázdnin

a vánočních prázdnin. Ve výroku II byla nařízena předběžná vykonatelnost výroku I a ve výroku III povinnosti rodičů při předávání dětí. Ve výroku IV soud I. stupně zavázal přispívat na výživu nezletilého Matěje částkou 3.150 Kč od 1. 5. 2017 a rozhodl o splatnosti běžného výživného. Stejným způsobem soud I. stupně rozhodl ve výroku V ve vztahu k nezletilému Vojtěchovi. Ve výroku VI zavázal otce k zaplacení částky 2.700 Kč jako dluhu na výživném pro nezletilého Matěje k rukám matky do tří měsíců od právní moci tohoto výroku. Ve výroku VI bylo rozhodnuto o povinnosti matky přispívat na výživu nezletilého Matěje s účinností od vykonatelnosti výroku I částkou 1.700 Kč měsíčně a bylo rozhodnuto o splatnosti běžného výživného. Stejným způsobem bylo ve výroku VIII rozhodnuto ve vztahu k nezletilému Vojtěchovi. Ve výroku IX byli nezletilí svěřeni do střídavé péče rodičů, stejně jako ve výroku I, a to pro dobu po rozvodu manželství rodičů nezletilých dětí, a dále stejně jako ve výroku I byla v tomto výroku upravena speciální péče o hlavních letních prázdninách a v době vánočních svátků. O povinnosti rodičů přispívat na výživu nezletilých dětí pro dobu po rozvodu manželství bylo rozhodnuto ve výrocích X až XIII napadeného rozsudku, stejně jako ve výroku IV a V a výroku VII a VIII napadeného rozsudku. Konečně ve výroku XIV žádnému z účastníků soud I. stupně nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

2. Proti rozsudku soudu I. stupně podala odvolání matka. Poukázala na trávení času nezletilých dětí u otce v době před vydáním rozsudku soudu I. stupně. Otec měl děti v péči pět nocí ve třech obdobích, kdy jedno období trvalo nejdéle dvě noci, kdežto rozsudek soudu I. stupně proti zájmu nezletilých dětí rozhodl o střídání po týdnu. Uvedla, že děti začínají mít pravidelné povinnosti ve škole i školce. Náročné zaměstnání otce mu nedovoluje zajistit plnění těchto povinností. Rozdělení styku, respektive střídavá péče na menší úseky proto matka považuje za vhodnější pro nezletilé. Žádala změnu rozsudku soudu I. stupně tak, že nezletilé děti budou svěřeny do její výlučné péče a otcí stanoven široký styk.
3. V doplnění odvolání pak matka poukázala na problémové chování nezletilého Matěje ve škole, pokud je tento v péči otce a také na nedostatečnou připravenost nezletilého do školy. Měla za to, že otec zanedbává péči o zdraví nezletilých, když nedohlíží na pravidelné používání inhalátoru. Argumentovala stran nevhodnosti úpravy režimu péče o Vánocích a hlavních školních prázdninách. Opětovně žádala změnu rozsudku soudu I. stupně tak, že nezletilí budou svěřeni do její výlučné péče a otcí upraven široký styk v intencích, jak probíhal před vydáním rozhodnutí soudu I. stupně.
4. Otec ve vyjádření k odvolání matky uvedl, že matka se proti jeho vůli i s dětmi odstěhovala ze společného bydliště za svým milencem, což samo o sobě je v hrubém rozporu se zájmem dětí. Naopak v souladu se zájmem dětí je stanovení střídavé péče. Otec se o děti vždy řádně staral a činí tak i nyní. Otec a děti k sobě mají vzájemně silný citový vztah. Oproti matce i nadále bydlí v původním bydlišti rodičů a dětí, kam děti také docházejí do školy a školky. Vzdálenost současných bydlišť rodičů je maximálně 15 až 25 km. Matka soustavně odmítá střídavou péči bez adekvátního zdůvodnění. Střídavá péče probíhá bez jakýchkoli závažnějších problémů. Zaměstnání mu zcela umožňuje o děti pečovat. Otec žádal, aby rozhodnutí soudu I. stupně bylo jako věcně správné potvrzeno.
5. Krajský soud v Brně jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 o. s. ř.) – po zjištění, že odvolání bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o. s. ř.), k tomu legitimovaným subjektem (§ 201 o. s. ř.) a že jde o rozhodnutí, proti němuž je odvolání přípustné (§ 201 a § 202 o. s. ř. a contrario) – přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející a dospěl poté k závěru, že odvolání matky není opodstatněné.
6. Odvolací soud se ztotožňuje se závěry soudu I. stupně, pokud tento rozhodl o střídavé péči rodičů.
7. V projednávané věci oba rodiče zhruba stejnou měrou naplňují kritéria významná pro rozhodnutí o střídavé péči. Oba rodiče mají upřímný zájem o děti pečovat, je zde pokrevní pouto mezi dětmi

a rodiči, rozhodnutím o střídavé péči nedojde k nepřiměřenému zásahu do identity dětí a jejich rodinných či jiných vazeb, když děti i nadále dochází do stejné školy a školky, u otce se nacházejí ve stejném bydlišti, ve kterém žily před zrušením rodinné domácnosti rodičů a vzdálenost současného bydliště matky od původního bydliště je zanedbatelná.

8. Rodiče se v péči o své nezletilé syny po zrušení rodinné domácnosti střídali, když asi třetinu času byli v péči otce a dvě třetiny času v péči matky. Nebylo ze strany žádného z rodičů ani tvrzeno, že by druhý rodič nebyl schopen zajistit vývoj dětí a jejich fyzické, emocionální, materiální a jiné potřeby. Rovněž z provedených listinných důkazů (zpráva kolizního opatrovníka ze dne 12. 2. 2019, zpráva školy ohledně nezletilého Matěje ze dne 22. 1. 2019 a školky ohledně nezletilého Vojtěcha ze dne 28. 1. 2019) nevyplynou žádné takové skutečnosti, které by závažným způsobem zpochybňovaly výchovnou způsobilost toho kterého rodiče. Tento závěr nemůže zvrátit ani poukaz matky na celkem čtyři případy nepřipravenosti nezletilého Matěje do školy v prvním pololetí školního roku 2018/2019 typu „nepřinesl věci na anglický jazyk, nemá psací fixu“ apod. Ostatně oba rodiče souhlasně potvrdili, že školní výsledky nezletilého Matěje jsou výborné, když v pololetí školního roku 2018/2019 měl pouze jednu dvojku z českého jazyka a jinak samé jedničky.
9. Byť se v rámci odvolacího řízení opatrovníkovi nezletilých dětí nepodařilo získat jejich názor, v řízení před soudem I. stupně se nezletilý Matěj vyjádřil tak, že by chtěl být u obou rodičů. Opatrovník také navrhl střídavou péči, přičemž právě kolizní opatrovník je tím nestranným subjektem nadaným potřebnou odborností, který je v řízení povinen chránit nejlepší zájem nezletilých dětí.
10. Matka sice nesouhlasila se střídavou péčí, v rámci celého řízení však netvrdila jakékoli pádné důvody, pro které by mohl být přijat závěr, že rozhodnutí o střídavé péči není v souladu s nejlepším zájmem nezletilého Matěje a nezletilého Vojtěcha.
11. Pokud jde o nevhodnou komunikaci rodičů, lze poukázat na nález Ústavního soudu České republiky sp. zn. I.ÚS 1554/14. Pouhá absence komunikace mezi rodiči nebo její zhoršená kvalita nemůže vést k vyloučení střídavé péče, neboť v takovém případě by se jednalo o ústupek vzájemné rivalitě rodičů, která jen sleduje boj o dítě.
12. Jestliže jsou tedy naplněna ve vztahu k oběma rodičům přibližně stejnou měrou všechna podstatná kritéria zmíněná shora a svědčící pro střídavou péči, nebyly zjištěny žádné závažné konflikty mezi rodiči, jejichž důvody by zpochybňovaly výchovnou způsobilost některého z rodičů, asymetrická střídavá péče fakticky probíhala již od zrušení rodinné domácnosti bez větších problémů a nyní probíhá rovnoměrně téměř půl roku na základě rozhodnutí soudu I. stupně, pak jsou splněny všechny předpoklady pro potvrzení rozsudku soudu I. stupně ve všech výrocích týkajících se péče o nezletilé děti LXXXXX. Došlo tak jen k dílčí změně výroků I až III a IX rozsudku soudu I. stupně spočívající v úpravě péče o vánočních prázdninách a hlavních letních prázdninách. Nebyl shledán žádný důvod, proč by měli být nezletilí v péči matky již od 22. 12. a v péči otce až od 24. 12. Bylo proto rozhodnuto o péči otce v každém lichém kalendářním roce též od 22. 12. Dále byly upřesněny časy předávání dětí o hlavních letních prázdninách a bylo zohledněno tvrzení otce, že v prvním červencovém týdnu již dlouhodobě s dětmi jezdí na táborový pobyt se svými známými. Jinak byly shora uvedené výroky, tj. výroky I až III a IX rozsudku soudu I. stupně o péči jako věcně správné potvrzeny podle § 219 o. s. ř.
13. Oproti tomu se odvolací soud neztotožňuje se závěry soudu I. stupně ohledně výživného (výroky IV až VIII a X až XIII rozsudku soudu I. stupně).
14. Ze zprávy zaměstnavatele otce ze dne 15. 1. 2019 vyplývá, že průměrný čistý měsíční příjem otce se pohybuje kolem částky 47.000 Kč, tedy stejně jako v roce 2017.
15. Ze zprávy zaměstnavatele matky došlé soudu dne 23. 1. 2019 je zřejmé, že průměrný čistý měsíční příjem matky činí od září roku 2017 částku necelých 28.000 Kč, tedy o asi 9.000 Kč

čistého měsíčně více než u předchozího zaměstnavatele, u kterého byla matka zaměstnána do srpna roku 2017.

16. Není žádný zákonný důvod rozhodovat o výživném až ode dne 1. 5. 2017, pokud oba rodiče shodně tvrdili zrušení rodinné domácnosti na konci března roku 2017. Výživné proto bylo odvolacím soudem stanoveno již od 1. 4. 2017, a to oběma rodičům.
17. Z obsahu spisu se podává, že fakticky se v minulosti (před vydáním rozsudku soudu I. stupně) realizovala asymetrická střídavá péče, když v péči otce byli nezletilí asi jednu třetinu doby, v péči matky dvě třetiny doby. Nezletilý Matěj je sice o více jak dva roky starší a je již žákem základní školy, ovšem ve vztahu k nezletilému Vojtěchovi je nutno hradit tzv. školkovné ve výši 500 Kč měsíčně. S ohledem na věk obou chlapců 8 a 6 roků nejsou náklady na uspokojování jejich potřeb zásadně odlišné. Tomu odpovídá pouze menší, stokorunový rozdíl ve stanovených částkách výživného na toho kterého nezletilého.
18. Při zohlednění výše uvedeného bylo otci stanoveno výživné ve výši dvou třetin částky, kterou by jinak měl platit, pokud by nezletilí byli ve výlučné péči matky, matce pak ve výši jedné třetiny takové částky. Za odpovídající výši výživného, které měl otec platit v době asymetrické střídavé péče, lze pokládat částku 4.600 Kč měsíčně pro nezletilého Matěje a 4.500 Kč měsíčně pro nezletilého Vojtěcha. Matka měla platit výživné ve výši 1.000 Kč měsíčně pro nezletilého Matěje a 900 Kč měsíčně pro nezletilého Vojtěcha až do srpna roku 2017 včetně, po zvýšení jejího příjmu od září roku 2017 pak částku 1.400 Kč měsíčně pro nezletilého Matěje a 1.300 Kč měsíčně pro nezletilého Vojtěcha.
19. Rovnoměrná střídavá péče po týdnu se realizovala v důsledku předběžně vykonatelného rozsudku soudu I. stupně od měsíce září roku 2018. Od tohoto data tedy přísluší výživné ve výši jedné poloviny výše výživného, které by ten který rodič měl platit v případě svěření dětí do výlučné péče druhého rodiče. Otec tak byl zavázán platit výživné ve výši 3.500 Kč měsíčně pro nezletilého Matěje a 3.400 Kč měsíčně pro nezletilého Vojtěcha, matka ve výši 2.100 Kč měsíčně pro nezletilého Matěje a 2.000 Kč měsíčně pro nezletilého Vojtěcha. O stejných částkách výživného bylo rozhodnuto i pro dobu po rozvodu manželství rodičů (výroky X až XIII rozsudku soudu I. stupně).
20. V důsledku shora zmíněné faktické asymetrické střídavé péče rodičů od zrušení rodinné domácnosti až do září roku 2018, s přihlédnutím k pravidelným platbám výživného v tomto období pouze ze strany otce včetně placení školkovného (čímž byl rozdílný rozsah péče kompenzován) i k tomu, že fakticky byla výživa dětí oběma rodiči zajištěna, by nebylo účelné a stěží také objektivně zjištělné, jaké prostředky ten který rodič vynaložil na výživu dětí, pokud je měl ve své faktické péči. Proto odvolací soud vyšel z premisy, že žádný z rodičů od zrušení rodinné domácnosti až do září roku 2018 na výživném nedluží žádnou částku.
21. Podle shodných tvrzení rodičů bylo v době od září roku 2018 do února roku 2019 placeno výživné ve výši stanovené soudem I. stupně. Vznikl tak s ohledem na rozhodnutí odvolacího soudu, který za přiměřené výživné považoval výživné ve vyšší částce, dluh otci ve výši 2.100 Kč pro nezletilého Matěje a 1.500 Kč pro nezletilého Vojtěcha, matce ve výši 2.400 Kč pro nezletilého Matěje a 1.800 Kč pro nezletilého Vojtěcha. Oba rodiče byli zavázáni, aby toto dlužné výživné uhradili k rukám druhého z nich do tří dnů od doručení rozsudku odvolacího soudu.
22. V těchto intencích byl rozsudek soudu I. stupně po doplnění dokazování změněn podle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. ve výrocích o výživném IV až VIII a X až XIII.
23. Výrok o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů je odůvodněn ustanovením § 224 odst. 1 a 2 o. s. ř. a § 23 věta první z. ř. s. Nebyly zjištěny žádné takové výjimečné okolnosti věci, které by odůvodňovaly přiznání náhrady nákladů řízení některé ze stran. Nadto se v rámci odvolacího řízení účastníci práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdali.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Brno 26. února 2019

JUDr. Eva Stupková v. r.
předsedkyně senátu